

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite: Asiantuntijakutsu 20.11.2015, HE 108/2015 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 39 §:n muuttamisesta

Laki Suomen metsäkeskuksesta tuli voimaan 1.1.2012. Uudistuksen kaksi näkyvintä asiaa olivat maakunnallisten metsäkeskusten fuusioiminen yhdeksi Suomen metsäkeskukseksi, ja valtionapu- ja asiakasrahoitteisen toiminnan eriyttäminen toisistaan. Metsäkeskuksen henkilöstö jaettiin yksiköiden kesken tammikuussa 2012. Maa- ja metsätalousministeriö vahvisti esityksen Suomen metsäkeskuksen taseen jakamisesta Julkisen palvelun yksikön ja liiketoimintayksikön kesken 20.12.2012; asia käsiteltiin myös valtioneuvoston raha-asiain valiokunnassa. Julkisen vallan käytön kannalta ovat toiminnot olleet eriytetyt alusta alkaen.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan liiketoimintayksikön (Otso Metsäpalvelujen) yhtiöittämisen vaativan ennakoitua pidemmän siirtymäajan. Tuntematta tarkemmin Otson liiketoimintastrategiaa tai taloudellista tilaa juuri nyt vaikuttaa neljän vuoden siirtymäaika riittävältä minkä tahansa liiketoiminnan yhtiöittämiseen – tai lopettamiseen, tai muihin ratkaisuihin, jos edellytyksiä yhtiöittämiselle ei ole. Perusteluissa on myös viitattu metsäkeskuslain kolmen vuoden siirtymäsuojaan henkilöstölle – laki Suomen metsäkeskuksesta 418/2011 ei sisällä henkilöstön irtisanomissuojaa, Julkisten palvelujen henkilöstö väheni 1.1.2012–1.1.2015 välisenä aikana yli sadalla hengellä 692:sta 590:ään.

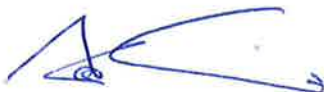
Metsäkeskuksen Julkisten palvelujen kannalta lisääjän myöntäminen liiketoiminnan eriyttämiseen kokonaisuudessaan sisältää merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin.

Lakimuutoksen perustelujen mukaan Otso Metsäpalvelujen liiketoiminnan tappio vuosina 2012–2014 on yhteensä € 14,4 milj. Perusteluissa todetaan, että Suomen metsäkeskuksen ”valtionavustus ei miltään osin ole käytettävissä metsäkeskuksen liiketoimintaan” ja edelleen ”eikä metsäkeskuksen nykyisen määrärahan käyttötarkoitus muutu”. Suomen metsäkeskus on nykyisellään edelleen yksi oikeushenkilö, ja koko toimintamme on yhden Y-tunnuksen alla. Julkisten palvelujen kannalta vaarana on Otson tappioiden kattaminen Julkisten palvelujen taseesta; Otso on jo omatoimisesti mitätöinyt taseestaan Metsäkeskuksen taseen jaon yhteydessä muodostuneen € 6,4 milj. taselainan Julkisille palveluille, vaikka ko. laina on Julkisten palvelujen taseessa edelleen saatavana.

Metsäkeskuksen Julkiset palvelut toistaa jo aiemmissa lausunnoissaan esille tuomansa näkemyksen, että valtio osallistuisi Otso Oy:n pääomittamiseen summalla, joka kattaa kaikki Otson Julkisille palveluille auki olevat velat ja suoritukset sekä Eläke-Tapion kattamattoman eläkevastuun vastaavalla tavalla kuin tehtiin metsätalouden kehittämiskeskus Tapiota yhtiötettäessä. Julkiset palvelut haluaa tuoda esille huolen pääomituksen puuttumisesta tai sen määrästä Julkisten palveluiden talouteen. Julkisten metsäorganisaatioiden uudistaminen oli poliittinen ratkaisu ja on kohtuutonta, että palvelumarkkinoiden avaaminen ja tasapuolisen kilpailun edistäminen toteutetaan lisäämällä rasitteita toiselle organisaatiolle, tässä tapauksessa Metsäkeskuksen Julkisille palveluille.

Tosiasia on, että taloudellinen kytkös toimintojen välillä vaikuttaa Julkisten palvelujen rooliin riippumattomana metsäelinkeinojen edistäjänä. Vaikka yksiköiden toiminnot on täydellisesti eriytetty toisistaan, on "Metsäkeskuksen Otso Metsäpalvelut" selkeä imagollinen ongelma Julkisille palveluille.

Metsäkeskuksen Julkiset palvelut toivoo asiassa mahdollisimman pikaista ratkaisua – joko Otson yhtiöittämistä tai jotain muuta järjestelyä toimintojen täydelliseksi eriyttämiseksi. Kokonaisuuden kannalta on myös Otson ja sen henkilöstön edun mukaista, ettei nykyisenkaltainen välivaihe jatku tarpeettomasti.

Ari Eini
johtaja
Suomen metsäkeskus, Julkiset palvelut